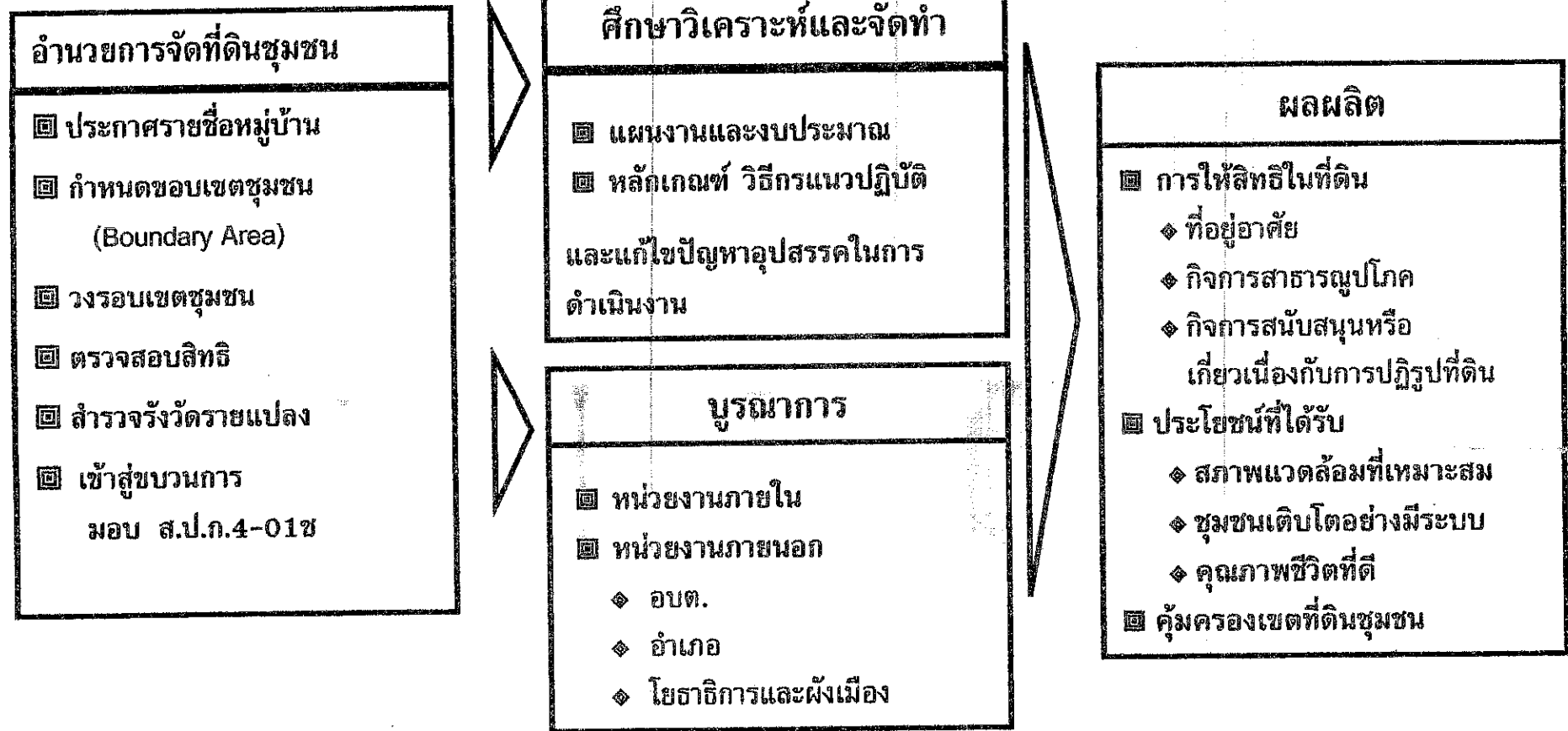

เป้าประสงค์ : บริหารจัดการที่ดินชุมชนและการใช้ประโยชน์เปลี่ยนแปลง

มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ครั้งที่ 8/2544

วันพฤหัสบดีที่ 6 ธันวาคม 2544

เรื่องที่ 3.8 หลักเกณฑ์ วิธีการจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน

เรื่องเดิม

ตามที่ได้มีการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ครั้งที่ 7/2544 เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2544 โดยที่ประชุมได้รับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินของ ส.ป.ก. แล้วดังนี้

1. รับทราบประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ข้อ 1.5 เรื่องกำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา 30 วรรคห้า ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 45ง ลงวันที่ 6 มิถุนายน 2543

2. รับทราบหลักเกณฑ์ วิธีการในการจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบ ในการประชุม ครั้งที่ 1/2543 เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2543 และครั้งที่ 2/2543 เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2543 ซึ่งอนุกรรมการฯ มีมติเห็นชอบหลักเกณฑ์ วิธีการจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน

3. รับทราบผลการอนุมัติของคณะกรรมการบริหารจัดการโครงการเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างภาคเกษตร ในการประชุม ครั้งที่ 6/2543 เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2543 ที่อนุมัติหลักการให้ ส.ป.ก. ดำเนินโครงการกิจกรรมที่ 1 การจัดที่ดินในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน วงเงิน 226.69 ล้านบาท และสำนักงบประมาณได้พิจารณาอนุมัติค่าใช้จ่ายโครงการเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างภาคเกษตร

4. รับทราบการดำเนินงานตามโครงการจัดที่ดินชุมชนฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องโดย ส.ป.ก. อาศัยอำนาจตามมาตรา 4 และมาตรา 30 วรรคห้า แห่ง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2519 และแก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 และประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ข้อ 1.5 และ คปก. ได้รับทราบผลการปฏิบัติงานของโครงการกิจกรรมที่ 1 ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2544 ที่กำหนดขอบเขตชุมชนได้ 884 ชุมชน เนื้อที่ 112,264 ไร่ สอบสวนสิทธิราษฎรได้ 43,898 ราย 45,177 แปลง และสำรวจรังวัดที่ดินได้ 49,314 แปลง 40,258 ไร่ ในการประชุม คปก. ครั้งที่ 7/2544 และได้มีมติให้ ส.ป.ก. นำเรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่การปฏิรูปที่ดินดังกล่าว และข้อมูลโครงการนำร่องรวม 2 พื้นที่ นำเสนอ คปก. เพื่อพิจารณาในครั้งนี้

ข้อเสนอ

หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดที่ดิน

ส.ป.ก. ได้เสนอผลการสำรวจและศึกษาพื้นที่โครงการนำร่อง 2 ชุมชน คือ ชุมชนบ้านลำสมพุง อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี และชุมชนบ้านเนินมะค่า บ้านห้วยน้ำดัง อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี โดยร่างเป็นหลักเกณฑ์ วิธีการในการจัดที่ดินเพื่ออยู่อาศัย ตามมาตรา 4 แห่ง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 และการจัดที่ดินตามข้อ 1.5 ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอต่อคณะกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบ ซึ่งมี นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนสานต์ เลขาธิการคณะกรรมการ

กฤษฎีกา เป็นประธาน โดยมีการประชุมพิจารณา รวม 2 ครั้ง คือ การประชุม ครั้งที่ 1/2543 เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2543 และครั้งที่ 2/2543 เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2543 คณะอนุกรรมการฯ ได้แก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดที่ดินดังกล่าว แล้วมีมติเห็นชอบให้นำเสนอ คปก. พิจารณาต่อไป ซึ่งประเด็นเกี่ยวข้องโดยสรุปดังนี้

- การกำหนดขอบเขตพื้นที่เพื่ออยู่อาศัย และเพื่อกิจการตามประกาศกระทรวงฯ ข้อ 1.5 มาตรา 30 วรรคห้า ซึ่งพื้นที่ที่จะดำเนินการให้มีการจัดที่ดินเพื่ออยู่อาศัยและประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดินตามข้อ 1.5 จะต้องเป็นพื้นที่ในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินและมีแปลงเกษตรกรรมทำประโยชน์อยู่โดยรอบ โดยมีค่าเฉลี่ยพื้นที่เกษตรกรรมที่เหมาะสม มีศักยภาพทางด้านการคมนาคม มีความเหมาะสมทางด้านภูมิประเทศ

- การจำแนกพื้นที่เพื่อการใช้ประโยชน์สำหรับกิจการต่างๆ ให้ประสานงานกับสำนักงานผังเมืองจังหวัด และทางอำเภอเพื่อกำหนดแผนผังชุมชนและจำแนกการใช้ประโยชน์ในพื้นที่เพื่อให้เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

- ประเภทของกิจการที่จะจัดที่ดินให้ จะต้องอยู่ภายในขอบเขตพื้นที่ตามที่กำหนดไว้และอยู่ในพื้นที่ที่จำแนกการใช้ประโยชน์อันได้แก่ จัดเป็นที่อยู่อาศัยให้แก่เกษตรกรที่ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดิน และจัดที่ดินให้แก่ผู้ประกอบการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน ตามข้อ 1.5 ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นกิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคม

- จำแนกเนื้อที่ที่ดินที่จะจัดให้ โดยกำหนดจำนวนเนื้อที่ที่ถือครองสูงสุดสำหรับที่อยู่อาศัยให้ไม่เกิน 2 งาน และหากมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ที่อยู่อาศัยเกินกว่ากำหนดก็ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดในการพิจารณาอนุญาต โดยแสดงผลความจำเป็นสำหรับจำนวนเนื้อที่ที่ดินที่จะจัดให้ตามประเภทของกิจการตามประกาศกระทรวงฯ ข้อ 1.5 ตามมาตรา 30 ให้จัดที่ดินตามเหตุผลและความจำเป็นในการใช้ประโยชน์ในที่ดินของกิจการที่ประกอบการโดยพิจารณาจากประเภทของกิจการ ทุนในการประกอบการ ความสามารถในการดำเนินกิจการ

- หลักเกณฑ์การพิจารณาของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.)

- การให้สิทธิในที่ดิน

- การควบคุมสิทธิในที่ดินระหว่างการเช่า การเช่าซื้อ

- การควบคุมสิทธิในที่ดิน ตกอยู่ภายใต้บังคับตามมาตรา 39 แห่ง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518

ดังรายละเอียดหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดที่ดินและการให้สิทธิในที่ดินแยกตามประเภทการจัดที่ดินที่แนบในวาระการประชุม

ความเห็น ส.ป.ก.

ส.ป.ก. มีความเห็นว่าหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดที่ดินเพื่ออยู่อาศัยและเพื่อประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบแล้วนั้น อยู่ในกรอบของกฎหมายและขอบเขตตามที่กรรมการได้ให้ข้อสังเกตไว้ การจัดที่ดินตามหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดที่ดินเพื่ออยู่อาศัยและเพื่อประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน

เพื่อเกษตรกรตามข้อ 1.5 ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอคณะกรรมการพิจารณา ทั้งนี้ได้แนบรายละเอียดที่เป็นข้อสนับสนุนและข้อมูลเกี่ยวกับการถือครองที่ดินของชุมชน ซึ่งเป็นข้อมูลที่เกิดขึ้นในพื้นที่จริงมาพิจารณาเปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์ วิธีการที่ได้รับความเห็นชอบจากการพิจารณาของอนุกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบแล้ว โดยนำมาเสนอเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

คำขอ

ขอให้คณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินตามที่ ส.ป.ก. นำเสนอข้างต้น

มติคณะกรรมการ เห็นชอบหลักเกณฑ์ วิธีการจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน 8 ข้อ ตามที่เสนอ โดยมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการต่อไปดังนี้

1. ให้ ส.ป.ก. ดำเนินการให้ชัดเจนเรื่องค่าเฉลี่ยพื้นที่เกษตรกรรมที่เหมาะสมต่อหน่วยพื้นที่ชุมชน
2. ให้กำหนดวิธีปฏิบัติให้ชัดเจนยิ่งขึ้นสำหรับเรื่อง คปก. มอบอำนาจให้ คปจ. ให้ดำเนินการดังนี้
 - 2.1 การจัดที่ดินให้เกษตรกรอยู่อาศัยตามมาตรา 4 มอบอำนาจให้ คปจ. เป็นผู้พิจารณาจัดที่อยู่อาศัยให้เกษตรกรตามที่เสนอ
 - 2.2 การจัดที่ดินให้เพื่อประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน ตามข้อ 1.5 ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นกิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคม คปก. จะเป็นผู้พิจารณาในเรื่องนี้โดยตรงก่อนนำไปสู่การมอบอำนาจให้ คปจ.
3. หลักเกณฑ์ข้อที่ 6 เรื่องการให้สิทธิในที่ดินให้ดำเนินการดังนี้
 - 3.1 การจัดที่ดินให้เกษตรกรอยู่อาศัย ตามมาตรา 4 ให้สิทธิอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินที่อยู่อาศัย (ส.ป.ก.4-01ข)
 - 3.2 การจัดที่ดินให้เพื่อประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน ตามข้อ 1.5 ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้สิทธิโดยการให้เช่า
 - 3.3 สำหรับการให้สิทธิโดยการให้เช่าซื้อให้แยกเป็นเรื่องเพื่อพิจารณาต่างหากโดยเฉพาะ
4. ในการประชุมครั้งต่อไปจะเป็นการพิจารณาโครงการนำร่องตามกรอบหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้ว เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ หรือความเห็นเพิ่มเติม ซึ่งจะเห็นภาพรวมของการจัดที่ดินชุมชน เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ครั้งที่ 2/2546

วันศุกร์ที่ 14 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่องที่ 3.9 การจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน

ความเป็นมา

ข้อเท็จจริง และผลดำเนินการของ ส.ป.ก. เกี่ยวกับอำนาจตามกฎหมายในการจัดที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน

1. ที่ดินที่ ส.ป.ก. นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินส่วนใหญ่เป็นที่ป่าสงวนแห่งชาติเสื่อมโทรมที่กรมป่าไม้มอบให้ตามมติคณะรัฐมนตรี แต่มีราษฎรถือครองที่ดินเกือบเต็มพื้นที่ และเนื่องจากการส่งมอบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติให้ ส.ป.ก. เป็นเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินจะมีลักษณะเป็นผืนใหญ่จึงมีการใช้ประโยชน์ในที่ดินหลากหลาย กล่าวคือเป็นที่ดินเกษตรกรรมเป็นที่ตั้งชุมชนที่อยู่อาศัย ซึ่งมีชุมชนทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่เป็นที่ตั้งโรงเรียน วัด สถานที่ราชการ ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของ ส.ป.ก. ตามกฎหมายที่จะต้องเข้าไปดำเนินการจัดการใช้ประโยชน์ในที่ดินเหล่านี้ให้ถูกต้องตามกฎหมาย

2. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้มีหนังสือที่ นร 0601/331 ลงวันที่ 8 พฤษภาคม 2539 แจ้งผลการพิจารณาโดยสรุปว่า ส.ป.ก. มีอำนาจจัดที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินได้ ถ้าเป็นการจัดที่อยู่อาศัยตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 หรือเป็นการจัดที่ดินให้บุคคลใดเช่า เช่าซื้อ ซื้อ หรือเข้าทำประโยชน์ในกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา 30 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532

3. เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2543 ได้มีการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ครั้งที่ 1/2543 ซึ่งที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้แก้ไขเพิ่มเติมประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยเพิ่มเติม ข้อ 1.5 กำหนดให้กิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งกิจการนั้นต้องอยู่ในพื้นที่ คปก. กำหนดให้เป็นพื้นที่เพื่อการนี้โดยเฉพาะ และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 45 ลงวันที่ 6 มิถุนายน 2543 มีผลใช้บังคับตามกฎหมายแล้ว และอนุมัติหลักการให้ ส.ป.ก. จัดที่ดินชุมชนในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินได้ ทั้งนี้การจัดที่ดินชุมชนจะมีประเภทที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดที่ดินให้ คือ

1) เป็นที่อยู่อาศัยให้แก่เกษตรกรที่ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดิน โดยจะได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ฯ

2) จัดที่ดินให้แก่ผู้ประกอบการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ฯ ซึ่งเป็นกิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งกิจการนั้นต้องอยู่ในพื้นที่ที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนดให้เป็นพื้นที่เพื่อการนี้โดยเฉพาะ

4. ส.ป.ก. ดำเนินการจัดที่ดินชุมชน ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินตามโครงการเงินกู้จากธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) ตามโครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตในเขตปฏิรูปที่ดิน ตั้งแต่ปลายปี 2543 ถึง 2545 โดยมีขั้นตอนการจัดที่ดิน และผลการดำเนินงาน (รายละเอียดตามเอกสารที่แนบในวาระการประชุม)

5. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ครั้งที่ 8/2544 เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2544 โดยที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบอนุมัติหลักเกณฑ์ วิธีการจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน 8 ข้อ ตามที่เสนอ โดยคณะกรรมการฯ มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมและให้ ส.ป.ก. ดำเนินการต่อไปดังนี้

1. ให้ ส.ป.ก. ดำเนินการให้ชัดเจนเรื่องค่าเฉลี่ยพื้นที่เกษตรกรรมที่เหมาะสมต่อหน่วยพื้นที่ชุมชน
2. ให้กำหนดวิธีปฏิบัติให้ชัดเจนยิ่งขึ้นสำหรับเรื่อง คปก. มอบอำนาจให้ คปจ. ดำเนินการกรณีดังนี้
2.1 การจัดที่ดินให้เกษตรกรอยู่อาศัยตามมาตรา 4 มอบอำนาจให้ คปจ. เป็นผู้พิจารณาจัดที่อยู่อาศัยให้เกษตรกรตามที่เสนอ

2.2 การจัดที่ดินให้เพื่อประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน ตามข้อ 1.5 ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นกิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคม คปก. จะเป็นผู้พิจารณาในเรื่องนี้โดยตรงก่อนนำไปสู่การมอบอำนาจให้ คปจ.

3. หลักเกณฑ์ข้อ 6 เรื่องการให้สิทธิในที่ดินให้ดำเนินการดังนี้

3.1 การจัดที่ดินให้เกษตรกรอยู่อาศัย ตามมาตรา 4 ให้สิทธิอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินที่อยู่อาศัย (ส.ป.ก.4-01ข)

3.2 การจัดที่ดินให้เพื่อประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน ตามข้อ 1.5 ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้สิทธิโดยการให้เช่า

3.3 สำหรับการให้สิทธิโดยการให้เช่าซื้อให้แยกเป็นเรื่องเพื่อพิจารณาต่างหากโดยเฉพาะ

4. ให้ ส.ป.ก. นำเสนอโครงการนำร่องตามกรอบหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้ว ให้ คปก. พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือความเห็นเพิ่มเติม ซึ่งจะเห็นภาพรวมของการจัดที่ดินชุมชนเพื่อเป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

ข้อพิจารณา

จากมติ คปก. ครั้งที่ 8/2544 ดังกล่าว ส.ป.ก. ได้ดำเนินการสำรวจศึกษาพื้นที่ชุมชนเพื่อจัดทำเป็นโครงการนำร่องตามมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมดังกล่าวแล้ว โดยดำเนินการในชุมชนบ้านซับสนุน หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 13 ตำบลซับสนุน อำเภอมากเหือก จังหวัดสระบุรี อยู่ในโครงการปฏิรูปที่ดินป่าทำฤๅ-ป่าลำทองหลวง และป่าลำพญากลาง ซึ่งเป็นชุมชนที่ ส.ป.ก. ดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ไว้แล้ว ในโครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตเสนอมาเพื่อพิจารณาตามกรอบหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการฯ กำหนด มีรายละเอียดข้อเท็จจริงของชุมชนบ้านซับสนุน สรุปได้ดังนี้คือ

1. ขอบเขตพื้นที่ชุมชนมีเนื้อที่ 465-1-93 ไร่ มีผู้ถือครองที่ดินจำนวน (564 ราย 614 แปลง) โดยมีแปลงเกษตรกรรมอยู่โดยรอบเขตชุมชน
2. มีพื้นที่เกษตรกรรมในขอบเขตพื้นที่ชุมชน เนื้อที่ 139-3-39 ไร่ (20 ราย 31 แปลง)
3. มีผู้ครอบครองที่ดินในเขตชุมชนเพื่อเป็นที่อยู่อาศัย รวมทั้งสิ้นจำนวน 232 ราย 238 แปลง เนื้อที่ 145-3-71 ไร่ แบ่งเป็น

- เกษตรกรครอบครองที่ดินที่ได้รับ ส.ป.ก.4-01 แล้ว จำนวน 82 ราย 87 แปลง เนื้อที่ 43-2-60 ไร่

- เกษตรกรครอบครองที่ดินที่ยังไม่ได้รับ ส.ป.ก.4-01 จำนวน 150 ราย 151 แปลง เนื้อที่ 72-2-22 ไร่

- ผู้ครอบครองที่ดินที่ขาดคุณสมบัติตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกรฯ จำนวน 63 ราย 63 แปลง เนื้อที่ 29-2-89 ไร่

4. มีผู้ครอบครองที่ดินในเขตชุมชนเพื่อประกอบกิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความ เป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคม ตามประกาศฯ ข้อ 1.5 จำนวน 68 ราย 77 แปลง เนื้อที่ 41-3-59 ไร่

5. มีผู้ครอบครองที่ดินในเขตชุมชนแต่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ที่ดิน จำนวน 164 ราย 187 แปลง เนื้อที่ 89-3-08 ไร่

6. ที่ดินประเภทอื่นๆ ที่ ส.ป.ก. สามารถจัดที่ดินได้ตามระเบียบหลักเกณฑ์เฉพาะเรื่องที่มีอยู่แล้ว เช่น ระเบียบเกี่ยวกับการจัดที่ดินสาธารณูปโภค เช่น วัด โรงเรียน สถานือนามัย ซึ่ง คปก. มอบอำนาจให้ ส.ป.ก. ดำเนินการ จำนวน 4 ราย 4 แปลง เนื้อที่ 41-2-07 ไร่

ความเห็นของ ส.ป.ก.

ชุมชนบ้านซับสนุ่นเดิมเป็นพื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ป่าทำนุถุธิ-ป่าลำทองหลวงและป่า ลำพญากลาง) แต่เนื่องจากเกิดปัญหาราษฎรบุกรุก ถูกรองพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าว รัฐบาลจึงแก้ไขปัญหา โดยวิธีการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งได้ประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2520 และจัด ที่ดินให้แก่เกษตรกร โดยมอบ ส.ป.ก.4-01 ไปแล้ว 6,750 แปลง เนื้อที่ 140,233 ไร่ มีชุมชนต่างๆ อยู่ใน พื้นที่ปฏิรูปที่ดินจำนวน 35 ชุมชน 2,284 ครัวเรือน ซึ่งมีชุมชนบ้านซับสนุ่นรวมอยู่ด้วย ซึ่งคิดค่าเฉลี่ย พื้นที่เกษตรกรรมต่อหน่วยชุมชนได้ประมาณ 4,000 ไร่ ต่อ 1 หน่วยชุมชน ชุมชนบ้านซับสนุ่นมีขอบเขตพื้นที่ ชุมชนประมาณ 465-1-93 ไร่ เป็นชุมชนที่ราษฎรไม่มีเอกสารสิทธิในที่ดิน ซึ่งหากได้ดำเนินการจัดที่ดินชุมชน ตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายปฏิรูปที่ดินแล้ว จะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ โดยจัดที่ดินเพื่อเป็นที่อยู่อาศัย แก่เกษตรกรที่ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดินแล้ว และจัดที่ดินเพื่อใช้ประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุน การปฏิรูปที่ดิน ตามข้อ 1.5 ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นกิจการที่เป็นการบริการ หรือเกี่ยวข้องกับความ เป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนจัดที่ดินประเภทอื่นๆ

ดังนั้น เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดที่ดินชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเร่งรัดการจัดที่ดิน ให้เป็นไปตามแผนงาน ส.ป.ก. เห็นควรกำหนดแนวทางในการจัดที่ดินชุมชนฯ ดังนี้

1. การมอบอำนาจของ คปก. ให้ คปจ. สามารถพิจารณากำหนดขอบเขตพื้นที่เพื่อประกอบ กิจการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน ตามข้อ 1.5 ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ด้วยปัจจุบันอำนาจการกำหนดขอบเขตพื้นที่เพื่อประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูป ที่ดินตามข้อ 1.5 ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในแต่ละชุมชน แต่ละพื้นที่เป็นอำนาจของ คปก. ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานจัดที่ดินชุมชนสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ คล่องตัว ประกอบกับ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน และกรรมการประกอบด้วย หัวหน้าส่วนราชการต่างๆ ในจังหวัดนั้นๆ จะทราบข้อมูล สภาพปัญหา เหตุผล และความจำเป็นต่างๆ รวมทั้ง

แนวทางในการพัฒนาพื้นที่ได้เป็นอย่างดี ส.ป.ก. จึงเห็นว่าหาก คปก. มอบอำนาจการกำหนดขอบเขตพื้นที่เพื่อประกอบกิจการดังกล่าวให้ คปจ. เป็นผู้พิจารณากำหนดขอบเขตพื้นที่ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินที่ คปก. ได้เห็นชอบเป็นกรอบแนวทางในการพิจารณาไว้แล้ว

2. การให้สิทธิอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินที่อยู่อาศัย (ส.ป.ก.4-01ข) และการจัดทำสัญญาเช่าทำประโยชน์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ เพื่อประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัด..... (ส.ป.ก.4-118)

ตามที่ คปก. ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 8/2544 เห็นชอบอนุมัติหลักเกณฑ์ วิธีการจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน 8 ข้อ โดยคณะกรรมการฯ มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมและให้ ส.ป.ก. ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ข้อ 6 เรื่องการให้สิทธิในที่ดินนั้น ส.ป.ก. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าการจัดที่ดินให้เกษตรกรอยู่อาศัยตามมาตรา 4 เห็นควรให้สิทธิอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินที่อยู่อาศัยตามข้อคิดเห็นของคณะกรรมการฯ สำหรับการจัดที่ดินเพื่อประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน ตามข้อ 1.5 ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่คณะกรรมการให้ข้อคิดเห็นว่าควรให้สิทธิโดยการให้เช่านั้น ส.ป.ก. มีความเห็นว่าราษฎรผู้ประกอบกิจการไม่ต้องการเช่า แต่ต้องการได้กรรมสิทธิ์ ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องตามขั้นตอนของโครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตที่ดำเนินการไว้แล้ว ในขั้นนี้ ส.ป.ก. เห็นควรพิจารณาให้สิทธิเข้าทำประโยชน์แก่ผู้ประกอบกิจการฯ ดังกล่าวไปก่อน โดยได้รับการอนุญาตจาก คปจ. ทั้งนี้ให้จัดทำเป็นสัญญาเช่าทำประโยชน์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัด..... (ส.ป.ก.4-118) ตามแบบที่กำหนดไว้แล้ว โดยยกเว้นคำตอบแทน

คำขอ

1. มอบอำนาจให้ คปจ. กำหนดขอบเขตพื้นที่เพื่อประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน ตามข้อ 1.5 ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2. เห็นชอบแก้ไขหลักเกณฑ์ข้อ 6 เรื่องการให้สิทธิในที่ดินเป็นดังต่อไปนี้

2.1 ให้สิทธิอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินที่อยู่อาศัยแก่เกษตรกรตามมาตรา 4

2.2 ให้สิทธิเข้าทำประโยชน์แก่ผู้ประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน ตามข้อ 1.5 ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยได้รับการอนุญาตจาก คปจ. ทั้งนี้ให้จัดทำเป็นสัญญาเช่าทำประโยชน์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ เพื่อประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัด..... (ส.ป.ก.4-118) โดยยกเว้นคำตอบแทน

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านกฎหมายปฏิรูปที่ดิน ได้ชี้แจงเพิ่มเติมเกี่ยวกับถ้อยคำในเรื่องการยกเว้นคำตอบแทนว่า ขณะนี้ ส.ป.ก. ขอเข้าไปจัดระเบียบชุมชนให้เสร็จเรียบร้อยก่อน โดยมอบให้จังหวัดเป็นผู้ดำเนินการ เมื่อจัดระเบียบชุมชนเรียบร้อยแล้ว ต่อไป ส.ป.ก. จะพิจารณาเรื่องคำตอบแทนอีกครั้งหนึ่ง จึงขอแก้ไขข้อความ “โดยยกเว้นคำตอบแทน” เป็น “โดยยังไม่เรียกเก็บคำตอบแทน”

มติคณะกรรมการ เห็นชอบตามเสนอในข้อ 1 และข้อ 2 และให้แก้ไขข้อความ “โดยยกเว้นคำตอบแทน” เป็น “โดยยังไม่เรียกเก็บคำตอบแทน”

ประเด็นที่ 2

ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินที่ไม่เหมาะสมต่อการประกอบเกษตรกรรม และ ส.ป.ก. ไม่ประสงค์จะนำที่ดินดังกล่าวมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินถ้าที่ดินนั้นอยู่ในหลักเกณฑ์ ตามมาตรา 4 แห่ง พ.ร.บ. ที่ราชพัสดุ 2518 แล้วจะเป็นราชพัสดุหรือไม่นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็น ว่า กรณีนี้พิจารณาที่ดินดังกล่าวตามมาตรา 26 (2) แห่ง พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินฯ ซึ่งอาจพิจารณาออกได้เป็น 2 กรณีคือ

1. ที่ราชพัสดุที่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินนั้น กระทรวงการคลังมิได้ยินยอมตามมาตรา 26 (2) แห่ง พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินฯ ให้ถือว่าที่ดินดังกล่าวยังเป็นราชพัสดุเดิม มิได้ถูกถอนสิทธิใด

2. ที่ราชพัสดุที่กระทรวงการคลังได้ให้ความยินยอมแล้วให้ถือว่าที่ดินดังกล่าวได้ถอนสภาพจากการเป็นที่ราชพัสดุแล้ว ส.ป.ก. มีอำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในการปฏิรูปที่ดินฯ ได้แม้ภายหลังต่อมา ส.ป.ก. ไม่ประสงค์จะนำที่ดินดังกล่าวมาดำเนินการแล้วก็ไม่ส่งผลให้ที่ดินดังกล่าวที่พ้นสภาพที่ราชพัสดุไปแล้วนั้นกลับมาเป็นที่ราชพัสดุดังเดิมอีก

สรุป

คณะกรรมการกฤษฎีกา เห็นว่า การจัดที่ดินชุมชนที่ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินนั้น ถ้ามิได้เป็นการดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สนับสนุน หรือ เกี่ยวเนื่องกับเกษตรกรรม ส.ป.ก. ไม่มีอำนาจดำเนินการได้ และที่ราชพัสดุที่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินฯ ที่ถูกถอนสภาพความเป็นที่ราชพัสดุไปแล้วนั้น ถ้า ส.ป.ก. ไม่ประสงค์จะดำเนินการแล้ว ก็ไม่ส่งผลทำให้ที่ดินดังกล่าวกลับมาเป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมายที่ว่าด้วยที่ราชพัสดุ อีก

หลักเกณฑ์วิธีการจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน 8 ข้อ

1. การกำหนดขอบเขตพื้นที่เพื่ออยู่อาศัยและเพื่อกิจการตามประกาศ กษ.ฯ

1.1 อยู่ในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินและมีแปลงเกษตรกรรมโดยรอบ มีค่าเฉลี่ยพื้นที่เกษตรกรรมเหมาะสมต่อ 1 หน่วยพื้นที่ชุมชน

1.2 มีศักยภาพทางด้านคมนาคม เกษตรกรรมพาณิชยกรรม การศึกษา สาธารณสุข

1.3 เหมาะสมด้านภูมิประเทศ

2. การจำแนกพื้นที่เพื่อการใช้ประโยชน์

ประสานผังเมืองจังหวัด อำเภอ เพื่อกำหนดแผนผังชุมชน

3. ประเภทกิจการที่จะจัดที่ดินให้

3.1 ที่อยู่อาศัยให้แก่เกษตรกรที่ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดิน

3.2 กิจการตามประกาศ กษ. ข้อ 1.5

4. จำนวนเนื้อที่ที่ดินที่จะจัดให้

4.1 ที่อยู่อาศัยของเกษตรกรไม่เกิน 2 งาน หากมีความจำเป็นเสนอ คปจ. พิจารณาโดยแสดงเหตุผลความจำเป็น ถ้าไม่อนุญาตนำไปจัดให้ผู้เดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัยต่อไป

4.2 กิจการตามประกาศ กษ. ข้อ 1.5 เนื้อที่ตามเหตุผลและความจำเป็นในการใช้ประโยชน์ พิจารณาจากประเภท ทุน และความสามารถในการดำเนินกิจการ เป็นอำนาจ คปจ. ตามระเบียบเกี่ยวเนื่องฯ คปจ. พิจารณากำหนดโดยตรงแล้วจึงมอบอำนาจให้ คปจ.

5. หลักเกณฑ์การพิจารณาของ คปจ.

5.1 กิจการอยู่ในพื้นที่ที่จำแนกไว้เพื่อการอยู่อาศัย หรือประกอบกิจการตามประกาศ กษ.

5.2 จำนวนที่อยู่อาศัยและประเภทของกิจการตามประกาศ กษ. ต้องเหมาะสมกับภาวะความจำเป็นของท้องถิ่น

5.3 กิจการไม่ขัดต่อกฎหมายและความสงบเรียบร้อย ศีลธรรมอันดีของประชาชน

6. การให้สิทธิในที่ดิน

6.1 จัดที่ดินให้เกษตรกรอยู่อาศัย ให้สิทธิอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินอยู่อาศัย (ส.ป.ก. 4-01 ข)

6.2 จัดที่ดินตามประกาศ กษ. ให้สิทธิโดยการให้เช่า

6.3 สิทธิการเช่าซื้อให้แยกพิจารณาต่างหากโดยเฉพาะ

7. การควบคุมสิทธิระหว่างการเช่า เช่าซื้อ

ใช้ระเบียบ คปจ. ว่าด้วย การ โอนและตกทอดสิทธิการเช่าหรือการเช่าซื้อฯ

8. การควบคุมสิทธิในที่ดิน

ผู้ที่ได้รับกรรมสิทธิในที่ดินอยู่อาศัย และกิจการตามประกาศ กษ. ต้องอยู่ภายใต้บังคับ มาตรา 39 แห่ง พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินฯ

สรุปมติ คปก. ครั้งที่ 2 /2546 วันศุกร์ที่ 14 กุมภาพันธ์ 2546

คณะกรรมการเห็นชอบให้แก้ไข การให้สิทธิในที่ดินดังนี้

1. ให้สิทธิอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินที่อยู่อาศัยแก่เกษตรกร ตามมาตรา 4
2. ให้สิทธิเข้าทำประโยชน์แก่ผู้ประกอบการ ตามประกาศ กษ. ข้อ 1.5 โดยได้รับอนุญาตจาก คปจ. ทั้งนี้ให้จัดทำเป็นสัญญาเข้าทำประโยชน์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อประกอบการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินฯ โดยยังไม่เรียกเก็บค่าตอบแทน

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา 30 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 30 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกประกาศไว้ ดังนี้

1. กิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน ให้หมายถึงกิจการดังนี้
 - 1.1 กิจการทางวิชาการเกษตร การสาธิต การทดลอง เพื่อประโยชน์ทางการเกษตร
 - 1.2 กิจการที่ส่งเสริม หรือประกันราคาพืชผลการเกษตร หรือลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตร
 - 1.3 กิจการที่เป็นข้อตกลงร่วมกับ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในการดำเนินการผลิตและการจำหน่ายผลิตผลทางการเกษตร
 - 1.4 กิจการที่เป็นการพัฒนาอาชีพเกษตรกร และปัจจัยการผลิตตลอดจนการผลิต การจำหน่าย และการตลาดให้เกิดผลดียิ่งขึ้น

2. กิจการที่เป็นการเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้หมายถึงกิจการแปรรูป ผลิตผลเกษตรกรรม ซึ่งใช้ผลิตผลทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นหลัก

3. กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับประเภทกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพิจารณา วินิจฉัย

ประกาศ ณ วันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2533

ชวน หลีกภัย

(นายชวน หลีกภัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 107 ตอนที่ 248 วันที่ 13 ธันวาคม 2533)

(สำเนา)

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุน
หรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา 30 วรรคห้า
แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518
แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532
(ฉบับที่ 2)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 30 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกประกาศไว้ ดังนี้

ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ 1.5 ของข้อ 1 ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุน หรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา 30 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532

“ข้อ 1.5 กิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งกิจการนั้นต้องอยู่ในพื้นที่ที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนดให้เป็นพื้นที่เพื่อการนี้โดยเฉพาะ”

ประกาศ ณ วันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2543

ประภัตร โพธสุธน

(นายประภัตร โพธสุธน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ว่าด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้อนุญาตถือปฏิบัติ
ในการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับ
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

พ.ศ. 2541

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 30 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้อนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุน หรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2541”

ข้อ 2. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3. ในระเบียบนี้

“กิจการ” หมายความว่า กิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

“สัญญา” หมายความว่า สัญญาเช่า สัญญาเช่าซื้อ สัญญาซื้อ หรือสัญญาเช่าทำประโยชน์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ที่ผู้อนุญาตทำกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม แล้วแต่กรณี

“ผู้อนุญาต” หมายความว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

“ผู้อนุญาต” หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้เช่า เช่าซื้อ ซื้อ หรือเช่าทำประโยชน์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อประกอบกิจการ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“ส.ป.ก.” หมายความว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ข้อ 4. ผู้ใดประสงค์จะขอรับการจัดที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้สำหรับกิจการ ให้ยื่นคำขอรับอนุญาตที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดแห่งท้องที่ที่ประสงค์จะประกอบกิจการพร้อมด้วยเอกสารและหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(1) สำเนาหรือภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชนได้ หรือสำเนาหรือภาพถ่ายใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว

- (2) สำเนาหรือภาพถ่ายทะเบียนบ้าน
- (3) ในกรณีที่ผู้ขอรับอนุญาตเป็นนิติบุคคลให้ยื่นหนังสือรับรองของนายทะเบียน
หุ้นส่วนบริษัทแสดงการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล พร้อมทั้งวัตถุประสงค์ของนิติบุคคลนั้นด้วย
- (4) แผนและโครงการประกอบคำขอรับอนุญาต ประกอบด้วย
 - (ก) ประเภทของกิจการ
 - (ข) ประเภทของสิทธิที่ขอรับอนุญาต
 - (ค) สถานที่ประกอบกิจการและจำนวนเนื้อที่ที่ต้องการขออนุญาต
 - (ง) ทุนที่ใช้ดำเนินงานของโครงการ รวมทั้งแผนการเพิ่มทุนในอนาคต
 - (จ) ลักษณะของการดำเนินงานของโครงการโดยระบุลักษณะการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน แนวทางการบริหารและการจัดการโครงการ
- (ฉ) ผลตอบแทนโครงการ ระยะเวลาคืนทุนของโครงการและเครื่องชี้วัดอื่น ๆ
ที่แสดงโอกาสความสัมฤทธิ์ผลของการประกอบกิจการ

(ข) ประโยชน์ที่คาดว่าจะเกิดตรกร สถาบันเกษตรกร และ ส.ป.ก.จะได้รับ

ข้อ 5. เมื่อได้รับคำขอรับอนุญาตแล้วให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดออกใบรับไว้เป็นหลักฐาน ในการนี้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอาจมีหนังสือเรียกให้ผู้ขอรับอนุญาตมาชี้แจงเพิ่มเติมหรือให้ส่งเอกสารหลักฐานอื่นเพิ่มเติมภายในกำหนดเวลาที่เห็นสมควรก็ได้

ถ้าผู้ขอรับอนุญาตจงใจไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกให้มาหรือให้ส่งเอกสารภายในเวลาที่กำหนด ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดยกคำขอรับอนุญาตนั้นเสีย ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิผู้ยื่นคำขอรับอนุญาตใหม่

ข้อ 6. ในกรณีจำเป็นต้องไปตรวจสถานที่ที่ขอประกอบกิจการ ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดแจ้งให้ผู้ขอรับอนุญาตทราบ เพื่อนำเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องไปตรวจสถานที่นั้น โดยผู้ขอรับอนุญาตเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย

ข้อ 7. ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเป็นผู้พิจารณาอนุญาตคำขอรับอนุญาตตามระเบียบนี้ ถ้าผู้ขอรับอนุญาตเป็นคนต่างด้าวจะต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการก่อน และคณะกรรมการจะอนุญาตให้คนต่างด้าวได้เฉพาะการเช่าหรือเช่าทำประโยชน์เท่านั้น

ข้อ 8. เมื่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีมติเป็นประการใดแล้ว ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดแจ้งให้ผู้ขอรับอนุญาตทราบเป็นหนังสือภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีมติ ในกรณีที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีมติไม่อนุญาต ผู้ขอรับอนุญาตมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งมติดังกล่าวโดยยื่นที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

ข้อ 9. ระยะเวลาการเช่า เช่าซื้อ หรือเช่าทำประโยชน์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ส.ป.ก. ประกาศกำหนด

ข้อ 10. ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดกำหนดให้ผู้ขอรับอนุญาตจ่ายค่าตอบแทนตามที่คณะกรรมการกำหนด เว้นแต่คณะกรรมการจะอนุญาตให้ไม่ต้องจ่ายค่าตอบแทน

ค่าตอบแทนที่ได้รับให้นำเข้ากองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ข้อ 11. กิจการที่ขออนุญาตจะต้องไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งความปลอดภัยของราษฎรในพื้นที่

ข้อ 12. เงื่อนไขที่จะให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติให้ระบุไว้ในสัญญา ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(1) ต้องประกอบกิจการตามแผนและโครงการที่ขออนุญาตนั้นและจะโอนสิทธิไปยังบุคคลอื่นไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต

(2) ต้องใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ให้ตรงกับกิจการที่ได้รับอนุญาตตามที่ระบุไว้ในสัญญา หากผู้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามสัญญา คณะกรรมการหรือผู้อนุญาตมีสิทธิเพิกถอนการอนุญาตและเลิกสัญญาได้

(3) ต้องเริ่มลงมือดำเนินการภายในเวลาที่กำหนดในการอนุญาต

(4) ต้องไม่เปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือเพิ่มเติมกิจการ แผนงาน แผนการดำเนินงาน หรือวิธีดำเนินการ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต

(5) ต้องยินยอมให้ ส.ป.ก.เข้าไปตรวจสอบการประกอบกิจการให้เป็นไปตามสัญญาอย่างน้อยปีละครั้ง

(6) ในระหว่างเวลาเช่า เช่าซื้อ หรือเข้าทำประโยชน์ หรือเมื่อได้มีการโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ให้แก่ผู้รับอนุญาตแล้วก็ตาม ถ้าผู้อนุญาตเห็นว่าทรัพย์สินหรือสิ่งก่อสร้างที่ปลูกลงบนที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตก่อให้เกิดความเสียหายหรือกีดขวางการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้ผู้รับอนุญาตรื้อถอนทรัพย์สินหรือสิ่งก่อสร้างดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กำหนด หากไม่ปฏิบัติตามผู้อนุญาตมีอำนาจรื้อถอนได้โดยผู้รับอนุญาตเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย และผู้รับอนุญาตต้องเสียเงินเพิ่มในอัตราร้อยละ 25 ต่อปีของค่าใช้จ่ายดังกล่าวด้วย

(7) เมื่อครบกำหนดระยะเวลาเช่าหรือเข้าทำประโยชน์ หรือมีการเลิกใช้ประโยชน์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตไม่ว่าด้วยเหตุใดก็ตาม ถ้าผู้อนุญาตเห็นว่าทรัพย์สินหรือสิ่งก่อสร้างที่ปลูกลงบนที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตก่อให้เกิดความเสียหายหรือกีดขวางการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้นำ (6) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 13. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับหนังสือแจ้งการอนุญาต ให้ผู้รับอนุญาตเข้าทำสัญญากับ ส.ป.ก. หากผู้รับอนุญาตไม่ยอมเข้าทำสัญญาภายในระยะเวลาดังกล่าวโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ผู้อนุญาตเพิกถอนการอนุญาตนั้นเสีย

ข้อ 14. แบบของสัญญาให้เป็นไปตามที่ ส.ป.ก.กำหนด

ประกาศ ณ วันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2541

ปองพล อติเรกสาร

(นายปองพล อติเรกสาร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประธานคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 115 ตอนที่ 19 ง วันที่ 5 มีนาคม 2541)

(สำเนา)

ประกาศสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

เรื่อง หลักเกณฑ์กำหนดระยะเวลาการเช่า การเช่าทำประโยชน์ ตามระเบียบ
คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข
ในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติ ในการใช้ที่ดินหรือสิ่งหิรมทรัพย์
สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 9 แห่งระเบียบ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติ ในการใช้ที่ดิน
หรือสิ่งหิรมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
พ.ศ. 2541 สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจึงออกประกาศหลักเกณฑ์ กำหนดระยะเวลา การเช่า
การเช่าทำประโยชน์ ดังนี้

1. กิจการที่ขอรับอนุญาตถ้าเป็นกิจการที่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไรให้กำหนด
ระยะเวลาเช่าไม่เกิน 3 ปี ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิ์ที่จะขอเช่าใหม่โดยผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการ
ปฏิรูปที่ดินจังหวัด

2. กิจการที่ขอรับอนุญาตถ้าเป็นกิจการที่ไม่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไรให้กำหนด
ระยะเวลาให้เช่าทำประโยชน์ตามความเหมาะสมของแต่ละกิจการโดยผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการ
ปฏิรูปที่ดินจังหวัด

ประกาศ ณ วันที่ 27 มิถุนายน 2543

อุดร ขจรเวหาศน์

(นายอุดร ขจรเวหาศน์)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ประกาศสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

เรื่อง หลักเกณฑ์กำหนดระยะเวลาการเช่า การเข้าทำประโยชน์ ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการอนุญาต และการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(ฉบับที่ 2)

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 9 แห่งระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2541 สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จึงออกประกาศไว้ ดังนี้

ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ 3 ของประกาศสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์กำหนดระยะเวลาการเช่า การเข้าทำประโยชน์ ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาต และการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“ ข้อ 3 กิจการผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยพลังงานลม (กังหันลม) ให้เช่ามีกำหนดระยะเวลาตามเงื่อนไขการดำเนินงานของโครงการที่ผู้ขอรับอนุญาตกำหนด แต่ไม่เกิน 27 ปี ”

ประกาศ ณ วันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. 2553

(นายเฉลิมพร พิรุณสาร)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(สำเนา)

ที่ กษ 1205/ว 485

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ 10200

27 มิถุนายน 2543

เรื่อง ขั้นตอนแนวทางปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์
วิธีการและเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์
สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2541

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตามบัญชีเอกสารที่แนบ

ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2519 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 มาตรา 30 วรรค 5 ให้อำนาจสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) จัดที่ดินให้แก่บุคคล เข้า เข้าซื้อ ซื้อ หรือเช่าทำประโยชน์ เพื่อใช้สำหรับ
กิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และคณะกรรมการ
ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ได้ออกระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาต
และการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุน
หรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2541 ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ส.ป.ก. พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามมาตรา 30 วรรค 5 ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดที่ดินให้โดย
วิธีเช่า เข้าซื้อ ซื้อ หรือเช่าทำประโยชน์ การให้เช่าซื้อ หรือ ซื้อ เป็นการให้กรรมสิทธิ์ในที่ดิน และ
พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2519 และ
(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 ได้มีข้อห้ามในการแบ่งแยก หรือโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินไว้ในมาตรา 39 ขณะนี้ ส.ป.ก.
ยังไม่มีมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการใช้ประโยชน์ในที่ดินภายหลังมีการโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินอย่างชัดเจน
หากเมื่อมีการโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินไปแล้ว อาจมีการนำที่ดินไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น ซึ่งไม่เป็น
ไปตามวัตถุประสงค์ที่ ส.ป.ก. จัดที่ดินให้ ดังนั้น ส.ป.ก. ขอให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด
ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจในการพิจารณาให้สิทธิ์ในที่ดินจัดที่ดินเฉพาะการเช่า และการเช่าทำประโยชน์
ส่วนการให้กรรมสิทธิ์โดยการเช่าซื้อ หรือซื้อ ส.ป.ก. จะพิจารณาจัดให้เมื่อ ส.ป.ก. มีแนวทางปฏิบัติ
ภายหลังให้กรรมสิทธิ์อย่างชัดเจน

ส่วนกิจการที่พิจารณาจัดให้ต้องเป็นกิจการตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา 30 วรรค 5 แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2519 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 ประกาศ ณ วันที่ 27 พฤศจิกายน 2533 และ ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศ ณ วันที่ 9 พฤษภาคม 2543

ส่วนกิจการใดจะให้เช่า หรือเช่าทำประโยชน์ ให้เป็นไปตามประกาศสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดังนี้

1. กิจการที่ขอรับอนุญาตถ้าเป็นกิจการที่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไร ให้กำหนดระยะเวลาการเช่าไม่เกิน 3 ปี ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิที่จะขอเช่าใหม่โดยการผ่านพิจารณาจากคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

2. กิจการที่ขอรับอนุญาตถ้าเป็นกิจการที่ไม่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไร ให้กำหนดระยะเวลาให้เช่าทำประโยชน์ตามความเหมาะสมของแต่ละกิจการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

อู๋ตร ขจรเวทาศน์

(นายอู๋ตร ขจรเวทาศน์)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

กองนิติการ

โทร. 0-2281-2904

โทรสาร 0-2281-2940

(สำเนา)

คำสั่งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ที่ 469/2543

เรื่อง มอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนในการจัดทำและลงนามในสัญญาเช่าและสัญญาเช่าทำประโยชน์ในที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์เพื่อประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา 30 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532

เพื่อให้การจัดทำสัญญาและลงนามในสัญญา ตลอดจนการดำเนินการให้เป็นไปตามเงื่อนไขในข้อสัญญาเช่าและสัญญาเช่าทำประโยชน์ในที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์เพื่อประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา 30 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 สามารถดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็ว รวมทั้งเพื่อรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 38(7) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 จึงมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดังนี้

1. จัดทำและลงนามในสัญญาเช่าและสัญญาเช่าทำประโยชน์ในที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์เพื่อประกอบกิจการสนับสนุน หรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รวมทั้งสัญญาแก้ไขเพิ่มเติม และ/หรือบันทึกต่อท้ายสัญญาดังกล่าว

2. ติดตามเร่งรัดจัดเก็บหนี้สิน ออกหนังสือเตือนให้ผู้เช่าหรือผู้รับสัญญาปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้ในข้อสัญญา ตลอดจนดำเนินการให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้ในข้อสัญญาและรายงานผลการดำเนินการให้เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมทราบทุกครั้งที่ยดำเนินการตามคำสั่งแล้ว

อนึ่ง หากผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรจะมอบอำนาจให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดปฏิบัติราชการแทนต่อไป ก็ให้กระทำได้

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2543

อุดร ขจรเวทาศน์

(นายอุดร ขจรเวทาศน์)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(สำเนา)

คำสั่งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ที่ 921/2544

เรื่อง มอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนในการจัดทำและลงนามในข้อตกลงซื้อขายสัญญาเช่าที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อประกอบกิจการสนับสนุน หรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน

ตามที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้มีคำสั่ง ที่ 469/2543 ลง ณ วันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2543 มอบอำนาจให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดจัดทำและลงนามในสัญญาเช่าและสัญญาเช่าทำประโยชน์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา 30 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 นั้น

แต่เนื่องจากขณะนี้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมยังมิได้กำหนดอัตราค่าเช่าตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2541 ในระหว่างนี้เพื่อให้การจัดทำสัญญาเช่าตามระเบียบดังกล่าวสามารถดำเนินการได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 38(7) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 จึงมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในการจัดทำและลงนามในข้อตกลงซื้อขายสัญญาดังกล่าวทั้งนี้ ในการเรียกเก็บค่าเช่าตามข้อ 1. ของข้อตกลงดังกล่าว ให้คำนวณเพื่อเรียกเก็บในอัตราร้อยละ 3 ของราคาประเมินของกรมที่ดินสำหรับแปลงที่ดินที่ให้เช่านั้น หากไม่มีให้คำนวณจากราคาประเมินของกรมที่ดินแปลงที่ดินที่ใกล้เคียงที่สุด

อนึ่ง หากผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรจะมอบอำนาจให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดปฏิบัติราชการแทนต่อไป ก็ให้กระทำได้

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ลง ณ วันที่ 7 ธันวาคม พ.ศ. 2544

ไพศาล กุวลัยรัตน์

(นายไพศาล กุวลัยรัตน์)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ส.ป.ก. 4-109

เลขที่..... /

คำขอรับอนุญาตการจัดที่ดินหรือสงฆ์หรือสงฆ์
เพื่อใช้สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่อง
กับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ที่..... /

เขียนที่.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

ข้าพเจ้า..... บ้านเลขที่/ที่ตั้งสำนักงานเลขที่.....

หมู่ที่..... ต.รอก/ซอย..... ถนน..... ตำบล/แขวง.....

..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

โดยนาย/นาง/นางสาว..... อายุ..... ปี ผู้รับมอบอำนาจ

ตามหนังสือ/คำสั่ง/มติ..... ลงวันที่.....

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ต.รอก/ซอย..... ถนน..... ตำบล/แขวง.....

..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

ขอยื่นคำขอต่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด..... ดังต่อไปนี้

1. ข้าพเจ้ามีความประสงค์ขออนุญาตใช้ที่ดินหรือสงฆ์หรือสงฆ์ในเขตปฏิรูปที่ดิน โครงการ/ป่า..... ระบุว่า ส.ป.ก. ที่/กลุ่มที่..... ที่ดินแปลงเลขที่..... หรือตามโฉนด/น.ส. 3ก/น.ส. 3 เลขที่..... ที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... เนื้อที่..... ไร่..... งาน..... ตารางวา สำหรับกิจการ..... อันเป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยขอเข้าทำสัญญา ☐ เช่า ☐ เข้าทำประโยชน์ กับ ส.ป.ก. มีกำหนดเวลา..... ปี

2. ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารและหลักฐานประกอบคำขอมาด้วยแล้ว ดังนี้

- ☐ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน, บัตรข้าราชการ, ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชนได้ ได้แก่
- ☐ สำเนาทะเบียนบ้าน
- ☐ หนังสือมอบอำนาจ
- ☐ สำเนาหนังสือรับรองของนายทะเบียนหุ้นส่วน บริษัท แสดงการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล พร้อมทั้งวัตถุประสงค์ของนิติบุคคล ซึ่งออกให้ไม่เกินกว่าหกเดือน

☐ แผนงานและโครงการประกอบคำขอ ประกอบด้วย

- (ก) ประเภทของกิจการ
- (ข) ประเภทของสิทธิที่ขอรับอนุญาต
- (ค) สถานที่ประกอบกิจการและจำนวนเนื้อที่ที่ต้องการขออนุญาต
- (ง) ทุนที่ใช้ดำเนินงานของโครงการ รวมทั้งแผนการเพิ่มทุนในอนาคต
- (จ) ลักษณะของการดำเนินงานของโครงการ โดยระบุลักษณะการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน แนวทางการบริหารและการจัดการโครงการ
- (ฉ) ผลตอบแทนโครงการ ระยะเวลาคืนทุนของโครงการและเครื่องชี้วัดอื่น ๆ ที่แสดงโอกาสความสัมฤทธิ์ผลของการประกอบกิจการ
- (ช) ประโยชน์ที่คาดว่าจะเกื้อหนุน เศรษฐกิจ สถาบันเกษตรกร และ ส.ป.ก. จะได้รับ

☐ แผนผังแบบแปลนการก่อสร้าง

☐ สำเนาใบอนุญาตให้ประกอบกิจการ

☐ หนังสือยินยอมหรือหนังสือสละสิทธิในที่ดิน

☐ หลักฐานอื่น ๆ ได้แก่

3. เมื่อข้าพเจ้าได้ยื่นคำขออนุญาตแล้ว หากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดแจ้งให้ข้าพเจ้ามาชี้แจงรายละเอียดหรือส่งเอกสารหลักฐานอื่นเพิ่มเติม ภายใน 30 วัน นับแต่วันได้รับหนังสือ และข้าพเจ้าไม่ปฏิบัติตาม ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดยกคำขอนั้นเสีย

4. ข้าพเจ้ายินยอมออกค่าใช้จ่ายใดๆ ที่เกิดขึ้นจากการนำเจ้าหน้าที่ไปตรวจที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ และชำระค่าตอบแทน ตามที่ ส.ป.ก. กำหนด

5. เมื่อข้าพเจ้าได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการดังกล่าวแล้ว ข้าพเจ้าจะปฏิบัติตามสัญญาเช่าทำประโยชน์/สัญญาเช่าที่จะทำไว้กับ ส.ป.ก. และจะปฏิบัติตามกฎหมาย ตลอดจนกฎระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด และ ส.ป.ก. กำหนด

ลงชื่อ ผู้ยื่นคำขอ

(.....)

ลงชื่อ พยาน

(.....)

ลงชื่อ พยาน

(.....)

ลงชื่อ เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอ

(.....)

ความเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบสภาพที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์.....

ลงชื่อ เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจ
 (.....)
 วันที่ เดือน พ.ศ.

ความเห็นของปฏิรูปที่ดินจังหวัด

ลงชื่อ ปฏิรูปที่ดินจังหวัด
 (.....)
 วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบรับคำขอรับอนุญาตการจัดที่ดินหรือสงฆ์หรืออสังหาริมทรัพย์
เพื่อใช้สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่อง
กับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด.....ได้รับคำขอรับอนุญาตการจัด
ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ ของ.....เลขที่...../
ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.ในเขตปฏิรูปที่ดิน โครงการ/ป่า
.....ระหว่าง ส.ป.ก. ที่/กลุ่มที่.....
ที่ดินแปลงเลขที่.....หรือตามโฉนด/น.ส. 3ก/น.ส. 3 เลขที่.....ที่ดินตั้งอยู่
หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....เนื้อที่.....ไร่.....งาน
.....ตารางวา เพื่อใช้สำหรับกิจการ.....
โดยขอเช่าทำสัญญา ☐ เช่า ☐ เช่าทำประโยชน์กับ ส.ป.ก.

ลงชื่อ.....ผู้รับคำขอ
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ส.ป.ก. 4-118

สัญญาเลขที่

**สัญญาเช่าทำประโยชน์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์
เพื่อประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัด.....**

สัญญานี้ทำขึ้น ณ

เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ. ระหว่างสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม โดย ตำแหน่ง
ผู้รับมอบอำนาจให้ทำสัญญาแทนตามคำสั่งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่ /
ลงวันที่ เดือน พ.ศ. ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้ให้สัญญา”
ฝ่ายหนึ่ง กับ

(1) นาย/นาง/นางสาว อายุ ปี
เชื้อชาติ สัญชาติ เลขประจำตัวบัตรประชาชน
ออกให้ ณ เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.

หรือ (2) บริษัท/ห้าง/สหกรณ์การเกษตร
โดย ตำแหน่ง ผู้มีอำนาจ
ลงนามผูกพันบริษัท/ห้าง/สหกรณ์การเกษตร
ตามหนังสือรับรองของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท/นายทะเบียนสหกรณ์การเกษตร
เลขที่ ลงวันที่ เดือน พ.ศ. ที่แนบท้าย
สัญญา และให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญานี้ (หรือ)

โดย ผู้รับมอบอำนาจจากบริษัท/
ห้าง/สหกรณ์การเกษตร ตามหนังสือมอบอำนาจ ลงวันที่
เดือน พ.ศ. จาก
ตำแหน่ง ผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท/ห้าง/
สหกรณ์การเกษตร ตามหนังสือรับรองของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท/
นายทะเบียนสหกรณ์การเกษตร เลขที่ ลงวันที่
เดือน พ.ศ. ที่แนบท้ายสัญญา และให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญานี้
ที่อยู่บ้านเลขที่/สำนักงานใหญ่เลขที่ หมู่ที่ ตรอก/ซอย
ถนน แขวง/ตำบล เขต/อำเภอ

จังหวัด ซึ่งต่อไปในสัญญาเรียกว่า “ผู้รับสัญญา” อีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงทำสัญญากัน มีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ผู้ให้สัญญาตกลงให้ผู้รับสัญญาเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน และ/หรือให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ซึ่งเป็นของผู้ให้สัญญา ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 มีรายละเอียดดังนี้

1.1 เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ตามเอกสาร ส.ป.ก. แปลงที่ กลุ่ม/ระวาง ส.ป.ก. ที่ หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด เนื้อที่ ไร่ งาน ตารางวา และ/หรือ ตามเอกสารหนังสือสำคัญ คือ โฉนด/น.ส.3ก/น.ส.3 เลขที่ ที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด เนื้อที่ ไร่ งาน ตารางวา

รวมจำนวนเนื้อที่ให้เข้าทำประโยชน์ ไร่ งาน ตารางวา เพื่อ

1.2 เข้าทำประโยชน์ในอสังหาริมทรัพย์ ตั้งอยู่เลขที่ หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด ตามเอกสารหนังสือสำคัญ คือ เลขที่ เพื่อ

ตามรายละเอียดพร้อมแผนผังแปลงที่ดินและแบบแปลนแผนผังสถานที่เข้าทำประโยชน์ จำนวน (.....) แผ่น ที่แนบท้ายสัญญาและให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา

ข้อ 2. ในวันทำสัญญานี้ ผู้รับสัญญาได้นำหลักทรัพย์เป็น จำนวน บาท (.....) มามอบให้แก่ผู้ให้สัญญาเพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา หลักประกันดังกล่าวมีอายุตลอดเวลาของสัญญานี้ หากมีการขยายเวลาออกไปหรือหลักประกันมีมูลค่าลดลงไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ผู้รับสัญญาต้องนำหลักประกันมามอบให้ผู้ให้สัญญา โดยมีอายุการประกันตามระยะเวลาที่ขยายออกไป และมีมูลค่าครบตามสัญญาเสมอไป

ถ้าผู้รับสัญญาค้างชำระเงินค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ตามสัญญานี้หรือเงินอื่นใดที่ผู้รับสัญญาต้องชำระให้แก่ผู้ให้สัญญาตามสัญญานี้ ผู้ให้สัญญามีสิทธิหักเอาจากหลักประกันสัญญานี้จนครบถ้วน โดยผู้รับสัญญาจะไม่ได้แย้งใด ๆ ในการที่ผู้ให้สัญญาใช้สิทธิดังกล่าว

หลักประกันที่ผู้รับสัญญานำมามอบให้ ผู้ให้สัญญาจะคืนให้เมื่อผู้รับสัญญาพ้นจากข้อผูกพันและความรับผิดชอบตามสัญญาแล้ว

ข้อ 3. การเข้าทำประโยชน์ในที่ดินและ/หรืออสังหาริมทรัพย์ ผู้รับสัญญาจะต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

3.1 ต้องใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตเพื่อประกอบกิจการตามแผนงาน และโครงการที่ผู้รับสัญญาได้รับอนุญาตจากผู้ให้สัญญาเท่านั้น

3.2 ต้องไม่นำที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนไปให้บุคคลอื่น หรือ นิติบุคคลอื่นได้ใช้ หรือเช่า หรือเช่าทำประโยชน์ หรือโอนสิทธิตามสัญญาหรือก่อภาระผูกพันใดๆ อันเป็นการอนสิทธิเหนือที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ หรือยินยอมให้บุคคลอื่นหรือนิติบุคคลอื่นเข้าครอบครองหรือใช้ประโยชน์แทนไม่ว่าจะเป็นการประจำหรือชั่วคราว

3.3 ต้องเริ่มลงมือประกอบกิจการภายในกำหนด (.....) วัน/เดือน นับแต่วันทำสัญญา และจะไม่หยุดดำเนินการแม้เป็นการชั่วคราวในระหว่างอายุสัญญา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้ให้สัญญาเป็นลายลักษณ์อักษร

3.4 ต้องประกอบกิจการตามแผนงานและโครงการที่ผู้รับสัญญาได้รับอนุญาตด้วยตนเอง เท่านั้น

3.5 ผู้รับสัญญาจะไม่เปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือเพิ่มเติมกิจการ แผนงาน แผนการดำเนินงาน หรือวิธีดำเนินการ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้ให้สัญญาเป็นลายลักษณ์อักษร

3.6 การประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาตจะต้องไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย ความปลอดภัยของประชาชน รวมทั้งจะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของรัฐและประชาชน

3.7 ในกรณีที่เป็นการเข้าทำประโยชน์ในอสังหาริมทรัพย์ ผู้รับสัญญาจะต้องทำประกัน อัคคีภัยและวินาศภัยในทรัพย์สินที่เข้าทำประโยชน์และเป็นผู้เสียเบี้ยประกันเองทั้งสิ้น โดยระบุให้ผู้ให้สัญญาเป็นผู้ได้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์แต่เพียงผู้เดียว และเมื่อผู้ให้สัญญาได้รับการชดเชยตามความเสียหายจนครบถ้วนแล้วมีเงินเหลืออยู่ ผู้ให้เช่าจะคืนเงินส่วนที่เหลือให้แก่ผู้รับสัญญาต่อไป

3.8 หากทรัพย์สินที่เข้าทำประโยชน์ชำรุด เสียหาย หรือบุบสลาย ผู้รับสัญญาต้องทำการซ่อมแซมให้กลับคืนสู่สภาพเดิมภายในเวลาอันสมควรด้วยค่าใช้จ่ายของผู้รับสัญญาเอง

3.9 ต้องช่วยเหลือค่าใช้จ่ายที่รัฐได้ลงทุนไปเพื่อกิจการสาธารณูปโภคตามโครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ทั้งต้องใช้และดูแลรักษาสถาปัตยกรรมระเบียบที่ทางราชการกำหนด

3.10 ต้องปฏิบัติตามกฎหมายตลอดจน กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดและ ส.ป.ก. กำหนดใช้ในขณะทำสัญญา และที่จะกำหนดใช้ในภายหลังต่อไป

ข้อ 4. ผู้ให้สัญญาดกลงกำหนดระยะเวลาการให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินและ/หรืออสังหาริมทรัพย์ เป็นเวลา (.....) เดือน/ปี นับตั้งแต่วันที่ เดือน พ.ศ. เป็นต้นไป

*ผู้รับสัญญาดกลงชำระค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ตามสัญญานี้ รวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น บาท (.....) โดยจะชำระเงินดังกล่าวทั้งหมดให้แก่ผู้ให้สัญญาภายในวันที่ เดือน พ.ศ. ณ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประกาศกำหนด

******ในสัญญาที่ผู้รับสัญญาได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียค่าตอบแทนตามระเบียบคณะกรรมการการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นสาธารณูปโภคหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2540 ข้อ 10 และตามมติ คปก. ครั้งที่ ลงวันที่

*ถ้าผู้รับสัญญาผิดนัดไม่ชำระค่าตอบแทนให้แก่ผู้ให้สัญญาตามเวลาที่กำหนดไว้ ผู้รับสัญญาขอมให้ผู้ให้สัญญาปรับในอัตราร้อยละ 15 (สิบห้า) ต่อปี นับถัดจากวันถึงกำหนดชำระจนกว่าจะชำระเสร็จ ทั้งนี้ ผู้ให้สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญาหรือฟ้องร้องบังคับให้ปฏิบัติตามสัญญาได้

*ผู้รับสัญญาจะเรียกร้องเงินค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ได้ชำระไปแล้วคืนจากผู้ให้สัญญาได้ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น

ข้อ 5. ผู้รับสัญญาต้องยื่นแบบแปลนแผนผังรายละเอียด การก่อสร้างอาคาร โรงเรือน การตัดแปลงต่อเติม การแก้ไขหรือทำประการอื่นใดในทรัพย์สินที่ได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ให้ผู้ให้สัญญาตรวจสอบและอนุญาตก่อนขออนุญาตต่อหน่วยงานราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ก่อนลงมือก่อสร้างผู้รับสัญญาต้องแสดงหลักฐานการได้รับอนุญาตให้ก่อสร้างจากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องดังกล่าวต่อผู้ให้สัญญา หากไม่ปฏิบัติตามผู้ให้สัญญาหรือเจ้าหน้าที่ของผู้ให้สัญญามีอำนาจร้องถอนสิ่งก่อสร้างดังกล่าวได้ทันที โดยผู้รับสัญญาต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายและเสียเงินเพิ่มให้แก่ผู้ให้สัญญาในอัตราร้อยละ 25 (ยี่สิบห้า) ต่อปี ของค่าใช้จ่ายดังกล่าวจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ทั้งนี้ ผู้รับสัญญาจะเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ จากผู้ให้สัญญาหรือเจ้าหน้าที่ของผู้ให้สัญญาไม่ได้ทั้งสิ้น และผู้ให้สัญญาอาจบอกเลิกสัญญาเสียก็ได้

ข้อ 6. ในกรณีกิจการที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ตามสัญญานี้ที่ผู้รับสัญญาต้องมีใบอนุญาตประกอบกิจการตามกฎหมาย ถ้าผู้รับสัญญาไม่อาจแสดงหลักฐานใบอนุญาตได้ในวันที่ยื่นคำขอหรือวันที่ทำสัญญานี้เนื่องจากอยู่ในระหว่างการขอใบอนุญาตหรือเหตุอื่นใดก็ตาม ผู้รับสัญญาต้องดำเนินการจนทางการอนุญาตให้ผู้รับสัญญามีใบอนุญาตและต้องนำหลักฐานใบอนุญาตดังกล่าวมาแสดงต่อผู้ให้สัญญาภายในกำหนดระยะเวลา 45 (สี่สิบห้า) วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุญาต

หากผู้รับสัญญาไม่ดำเนินการดังกล่าวข้างต้นหรือไม่สามารถขอใบอนุญาตหรือต่อใบอนุญาตได้ภายในระยะเวลาอันสมควรที่ผู้ให้สัญญาจะกำหนดแจ้งให้ผู้รับสัญญาทราบ ผู้ให้สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญานี้และเรียกค่าเสียหายตามสัญญาข้อ 12

ข้อ 7. ในระหว่างการเข้าทำประโยชน์ ผู้รับสัญญายินยอมให้ผู้ให้สัญญาหรือเจ้าหน้าที่ของผู้ให้สัญญาเข้าไปตรวจสอบดูแลทรัพย์สินที่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ได้เสมอ โดยผู้รับสัญญาจะอำนวยความสะดวกให้ตามสมควร หากมีข้อเสนอนั้นประการใดแล้ว ผู้รับสัญญายินยอมปฏิบัติตามคำแนะนำนั้นทันที

หรือหากปรากฏว่าทรัพย์สินที่ได้รับอนุญาตนั้นมีความชำรุดบกพร่อง หรือมีความเสียหายเกิดขึ้น เมื่อผู้ให้สัญญาหรือเจ้าหน้าที่ของผู้ให้สัญญาได้แจ้งให้ผู้รับสัญญาทราบ ผู้รับสัญญาต้องรีบซ่อมแซมให้แล้วเสร็จภายใน 30 (สามสิบ) วัน และต้องยินยอมให้ผู้ให้สัญญาเข้าไปตรวจสอบการประกอบกิจการให้เป็นไปตามสัญญา อย่างน้อยปีละครั้ง

ข้อ 8. หากผู้ให้สัญญาหรือหน่วยงานการอื่นมีความจำเป็นจะต้องใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ตามสัญญานี้ เพื่อดำเนินการใด ๆ ตามโครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการ อันอาจมีผลไปกระทบสิทธิในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ตามสัญญา ผู้รับสัญญาตกลงยินยอมให้ผู้ให้สัญญาหรือส่วนราชการอื่นเข้าไปดำเนินการตามกรณีแห่งความจำเป็น

หากปรากฏว่าการดำเนินการนั้นกระทบกระเทือนสิทธิ จนทำให้ผู้รับสัญญาไม่สามารถเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์ตามสัญญาได้ ผู้รับสัญญาจะบอกเลิกสัญญาเสียก็ได้ และในการใช้สิทธิของผู้ให้สัญญาตามวรรคหนึ่ง หากผู้ให้สัญญามีความจำเป็นต้องใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ตามสัญญานี้ทั้งหมด ผู้ให้สัญญาจะบอกเลิกสัญญาเสียก็ได้เช่นกัน

ทั้งนี้ ผู้รับสัญญาไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ เนื่องจากการดำเนินการดังกล่าวจากผู้ให้สัญญาทั้งสิ้น

ข้อ 9. ผู้รับสัญญาตกลงเป็นผู้ชำระค่าภาษี ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ อันเกี่ยวกับที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ตามสัญญานี้ อันพึงต้องชำระตามกฎหมายที่มีอยู่ตลอดระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา แต่ถ้าผู้ให้สัญญาได้ชำระไปแล้ว ผู้รับสัญญาจะต้องชดเชยให้แก่ผู้ให้สัญญาภายใน 30 (สามสิบ) วันนับแต่วันได้รับแจ้งจากผู้ให้สัญญา และผู้รับสัญญายินยอมเป็นผู้ชำระค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ค่าโทรศัพท์ และค่าบริการอื่น ๆ นอกจากที่กำหนดไว้ในสัญญา ตลอดอายุการเข้าทำประโยชน์ตามสัญญานี้

ข้อ 10. ผู้รับสัญญาอาจบอกเลิกสัญญาได้เมื่อไม่สามารถประกอบกิจการตามสัญญานี้ต่อไปได้ เนื่องจากเหตุสุดวิสัย และต้องแจ้งเป็นหนังสือพร้อมแสดงหลักฐานให้แก่ผู้ให้สัญญาทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสองเดือน โดยผู้ให้สัญญามีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ เนื่องจากการบอกเลิกสัญญา

ข้อ 11. สิทธิตามสัญญานี้เป็นอันสิ้นสุดลงทันที เมื่ออาคาร โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอื่นใดที่ผู้รับสัญญาก่อสร้าง เพื่อประกอบกิจการในทรัพย์สินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ ถูกริบหรือถูกยึด หรือถูกอายัด โดยคำสั่งศาลหรือคำพิพากษาของศาล หรือผู้รับสัญญาถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ หรือเป็นบุคคลล้มละลายหรือเป็นบุคคลไร้ความสามารถ หรือผู้รับสัญญาปฏิบัติผิดสัญญากู้ยืมเงินจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือผู้รับสัญญาซึ่งเป็นนิติบุคคลเลิกกันไม่ว่าด้วยเหตุประการใด

ข้อ 12. ถ้าผู้รับสัญญาผิดสัญญาข้อหนึ่งข้อใด ผู้ให้สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ทันที โดยมีพักต้องบอกกล่าวล่วงหน้าให้ผู้รับสัญญาทราบ เว้นแต่กรณีที่ผู้ให้สัญญาใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาตามข้อ 3, 4, 7, 8 และ 9 ผู้ให้สัญญาจะออกหนังสือเตือนให้ผู้รับสัญญาปฏิบัติตามโดยกำหนดระยะเวลาให้ปฏิบัติตามให้แล้วเสร็จตามคำเตือนไว้ด้วย

ถ้าผู้รับสัญญาได้รับหนังสือเตือนแล้ว และได้ปฏิบัติตามคำเตือนดังกล่าวถูกต้องทุกประการ ผู้รับสัญญายังมีหน้าที่ต้องชดใช้ค่าเสียหายใดๆ ในระหว่างการไม่ปฏิบัติตามข้อสัญญา ภายในระยะเวลาที่ผู้ให้สัญญากำหนดพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 (สิบห้า) ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ผู้รับสัญญาไม่ปฏิบัติตามสัญญาจนกว่าจะชำระเสร็จ

ถ้าผู้รับสัญญาได้รับหนังสือเตือนแล้ว และไม่ได้ปฏิบัติตามคำเตือนหรือปฏิบัติตามคำเตือนแต่ไม่ชดใช้ค่าเสียหายตามที่ได้กล่าวมาในวรรคก่อนให้ถูกต้องทุกประการผู้ให้สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ทันที

ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้ให้สัญญายกเลิกสัญญานี้ ผู้ให้สัญญามีสิทธิริบเงินหรือหลักประกันตามสัญญาทั้งหมดหรือบางส่วนตามแต่ที่จะเห็นสมควร ตลอดจนมีสิทธิเรียกค่าเสียหายใดๆ อันเนื่องมาจากการที่ผู้รับสัญญาไม่ปฏิบัติตามสัญญานี้และผู้รับสัญญาต้องรับผิดชอบในดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 (สิบห้า) ต่อปี นับแต่ผู้รับสัญญาผิดนัดจนกว่าจะชำระเสร็จ

ข้อ 13. เมื่อครบกำหนดระยะเวลาตามสัญญานี้หรือผู้รับสัญญาหรือผู้ให้สัญญายกเลิกสัญญานี้ หรือสัญญานี้เลิกกันหรือสิ้นสุดไม่ว่าด้วยเหตุใดก็ตาม ผู้รับสัญญาต้องส่งมอบและออกจากทรัพย์สินที่เข้าทำประโยชน์ รวมทั้งรื้อถอนและขนย้ายทรัพย์สินของผู้รับสัญญาและบริวารออกจากทรัพย์สินของผู้ให้สัญญา และต้องทำให้ทรัพย์สินของผู้ให้สัญญากลับสู่สภาพเดิม ภายในเวลาที่ผู้ให้สัญญากำหนด ถ้าผู้รับสัญญาไม่จัดการให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ผู้รับสัญญายินยอมให้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของผู้ให้สัญญา โดยผู้รับสัญญาจะไม่เรียกร้องค่าตอบแทนใดๆ จากผู้ให้สัญญาทั้งสิ้น

หากผู้ให้สัญญาหรือเจ้าหน้าที่ของผู้ให้สัญญาเห็นว่าทรัพย์สินหรือสิ่งก่อสร้างที่ปลูกลงบนที่ดิน หรือ อสังหาริมทรัพย์ก่อให้เกิดความเสียหายหรือกีดขวางการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ผู้ให้สัญญาหรือเจ้าหน้าที่ของผู้ให้สัญญาอาจสั่งให้ผู้รับสัญญารื้อถอนทรัพย์สินหรือสิ่งก่อสร้างดังกล่าว ภายในระยะเวลาที่กำหนด หากไม่ปฏิบัติตามผู้ให้สัญญาหรือเจ้าหน้าที่ของผู้ให้สัญญามีอำนาจรื้อถอนสิ่งก่อสร้างดังกล่าวได้ทันที โดยผู้รับสัญญาต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายและต้องเสียเงินเพิ่มให้แก่ผู้ให้สัญญาในอัตราร้อยละ 25 (ยี่สิบห้า) ต่อปี ของค่าใช้จ่ายดังกล่าว จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ทั้งนี้ ผู้รับสัญญาจะไม่เรียกร้องค่าเสียหายใดๆ จากผู้ให้สัญญาหรือเจ้าหน้าที่ของผู้ให้สัญญาทั้งสิ้น

ข้อ 14. การโอนและการตกทอดทางมรดกของสิทธิการเข้าทำประโยชน์ของสัญญานี้ให้เป็นไปตามระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ตามที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนดตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 มาตรา 30 วรรคห้า แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 มาตรา 10

สัญญานี้ทำขึ้นรวมสี่ฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกัน คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญานี้ รวมทั้งระเบียบของทางราชการโดยตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน ผู้ให้สัญญาและผู้รับสัญญาถือไว้ฝ่ายละหนึ่งฉบับและเก็บไว้ที่กองนิติการหนึ่งฉบับ กองบริการกองทุนฯ หนึ่งฉบับ

ลงชื่อ ผู้รับสัญญา
(.....)

ลงชื่อ ผู้ให้สัญญา
(.....)

ผู้รับมอบอำนาจจาก

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ข้าพเจ้า อายุ ปี อยู่บ้านเลขที่

ถนน หมู่ที่ ตำบล/แขวง

อำเภอ/เขต จังหวัด

ลงชื่อ พยาน และสามี
(.....) หรือภริยาของผู้
รับสัญญา

ให้ความยินยอม

ข้าพเจ้า อายุ ปี อยู่บ้านเลขที่

ถนน หมู่ที่ ตำบล/แขวง

อำเภอ/เขต จังหวัด

ลงชื่อ พยาน
(.....)

(สำเนา)

ส.ป.ก.4-119

สัญญาเลขที่

--

สัญญาเช่าที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์
เพื่อประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัด.....

สัญญานี้ทำขึ้น ณ.....

เมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... ระหว่างสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อ

เกษตรกรรม โดย..... ตำแหน่ง.....

ผู้รับมอบอำนาจให้ทำสัญญาแทนตามคำสั่งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ที่...../..... ลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... ซึ่งต่อไป

ในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้ให้เช่า” ฝ่ายหนึ่ง กับ

(1) นาย/นาง/นางสาว..... อายุ..... ปี

เชื้อชาติ..... สัญชาติ..... เลขประจำตัวบัตรประชาชน.....

ออกให้ ณ..... เมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

หรือ (2) บริษัท/ห้าง/สหกรณ์การเกษตร.....

โดย..... ตำแหน่ง.....

ผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท/ห้าง/สหกรณ์การเกษตร.....

ตามหนังสือรับรองของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท/นายทะเบียนสหกรณ์การเกษตร.....

เลขที่..... ลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ที่แนบท้ายสัญญา และให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญานี้ (หรือ)

โดย..... ผู้รับมอบอำนาจจากบริษัท/ห้าง/สหกรณ์
การเกษตร..... ตามหนังสือมอบอำนาจลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

จาก..... ตำแหน่ง..... ผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท/ห้าง/
สหกรณ์การเกษตร..... ตามหนังสือรับรองของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วน
บริษัท/นายทะเบียนสหกรณ์การเกษตร..... เลขที่.....

ลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... ที่แนบท้ายสัญญา และให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญานี้